

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Sermo. iii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

Dominica. v. post Trinitatis.

la: dum caseū capit capis. Et generalr nul
lus existens in nocte petri mortal' capit ali
qd meriti vite eterne. Esa. lix. Opa eoz i/
utilia. De fructu vano imo nullo talium. Or
Ro. vi. Que fructū habuistis tunc in filiis
in quibz nunc erubescit. Tertū est vti
litas executōis. qz obediēdo pceptori cō/
cluserunt multitudinē pisciū copiosā adeo
qz rumpebat rete eoz z annuerūt socijs q
erant in alia nauī vt venirent z adiuarēt
eos. Cirillus Hoc figura fuit futuri. Nō
em frustra laborabunt euangelice vgerie
rete tendentes: sed greges genū aggrega
bunt. Aug. de 2 cor. e. g. Q. aut rete rū
pebat z pisciū copia nauiculae implete sunt:
tra vt pene mergerent. Nōt hoīm carnalium
multitudinē tantā futurā in ecclia vt etiaz
diruptione pacē p hereses z scismata scin
deret Beda. Rumpit aut rete: s; nō labit
piscis. qz suos dñs inter psequentiū scan
dala seruat. Theophil'. Ecclia sūmergit
deficere nō pōt. lz fluctuet z pcutiat. In p
dictis aut notat qnta sit vtilitas vere obe
dientie p quā vicz capit meritorū multitu
do. Exemplū in Vitaspā. Venerūt qd
tuor frēs de scitibi ad abbatē pambo: vesti
ti pelliceis tunicis z indicauit vnusqz es
rū alterius p̄tutē non p̄sente eo. de quo lo
quebat. Vnus nāqz ex eis ieiunabat mul
tū. Alius p̄o nihil possidebat. Tert' ha
bebat plurimā charitatē. De quarto vero
dixerūt qz viginti duobz annis in obedien
tia maiorū p̄mansisset. R̄dit eis abbas
p̄abo. Dico vobis qz isti' virtus maior ē
qz ceteroz. qz vnusqz v̄m in p̄tute quaz
possidet voluntatē p̄p̄iam retinuit: hic au
tem voluntatem suā abscondēs aliene vo
luntatē se suū fecit. Tales em sunt veri cō
fessores si vsqz in fines p̄manserint. Un. j.
Reg. xv. Melior est obedientia qz victime.
Tertius ar. Aud. qz sit fructuosa dñi
p̄sentia. qz stulti sunt qz potius dia
bolū qz dñi p̄sentia volunt. Unde detrimē
ta multa incurrunt. Habet enim. xxvii. q.
j. Sepe. Conuersatio autēz siue cōicatio
maloz sepe corrumpit bonos mores. Nō
dubū qz qn diaboli cōicatio multas corru
ptiones faciat in qbz inexcusabilis ē pctōz
Un vt dicit lex. Qui sibi malū sociū eli
git: de se conq̄ri debz z sibi imputare. ff. p
socio. l. Cum duobz. Notate qd diligenter

fugeret p̄ntiā latronis z homicidē q non
qrit nisi rapere z occidere. Et qntū deside
raretz ei' p̄ntiā quo p̄sente possidetis q̄tidie
lucrari null' p̄frosenos. Expone et applica
notando illud Ro. viij. Si de' pro nobis:
qs s nos. Et illud Joā. xv. Sine me ni
hil potestis facere Et ibidē Qui manet in
me z ego in eo: hic fert fructū multū.

Dñica. v. post Trinitatis. Sermo. iij.

Noli timere.

Nō reddentes malum p ma
lo neqz maledictum p maledi
cto sed econtrario b̄ndicentes. j. Petri. iij.
Hora triplicē redditiōē. Vide dñica. iij.

Noli timere

Primus ar. An spes in suo actu habe
at certitudinē. N. non. Nullus ē cer
tus de gra z meritis. Contra Rom. viij
Cert' sū qz neqz mors neqz vita zc. Ap̄s
aut de hoc non erat cert' nisi certitudie ex
pectationis z p̄fidie. R̄dit Bon. in. iij
dis. xxvj. Absqz dubio vir' spei i actu suo
habet certitudinē. Certitudo aut ista dif
fert triplr a certitudine fidei. Primo qz
certitudo fidei ē i intellectu/ certitudo spei
est i affectu. Secōdo qz certitudo fidei op
ponit errozi. Certitudo aut spei hesitatio
siue diffidie. Un p̄ fide cert' est aliqz de
euentu z de ordine. Per spem aut solū cer
titudo est de ordine vicz qz si in bono p̄se
uerauerit habebit vitā eternam. Tertio
qz certitudo fidei est circa complexū vt qz
deus est trinus z vn' z b̄mōi. Certitudo
aut spei magis est circa incomplexū. Spe
enim sperat vitā eterna. Patz itaqz qz spes
habet certitudinē. Si em (vt dicit p̄s. j.
ethic.) virtus est certior oi arte: ancora aie
oz esse certissima. Hec Bon. Pro fin.
sicut dicit p̄s. j. ethic. non in omnibz illis
est q̄renda certitudo. Constat ar de spe tē
poralium qz modicā aut nullā certitudinē
habet. Quis em cert' est qz p labore lucrū
reportabit. Un dicit poeta p̄aphil'. Sor
te sub ambigua spes z labor omnis habet
Crescit principio spes ramē ip̄a bono. S;
de spe que est virtus theologica q̄rif An i
actu zc. Dicit n. vt s. Ex qz coclude qz spes

non excludit timorē. **U**n̄ hec duo confun-
git ps̄. di. **B**ñplacitū ē dño sup̄ timentes
eū: in eis q̄ sperat sup̄ misericōdia e. **S**z heu
multi sunt q̄ nō timēt temerarij pctōres/
lubrici/auari/ysurarij rē. **C**ontra q̄s leo q̄
est audacissimū anial iuxta illud puer. xxx.
Leo ad nullius pauēbit occurū. **D**z tñ ti-
mere septe sic dicit **I**sid. r̄ h̄ etiā in histo-
ria trāsmarina. s. strata publicā: et hec est
mors. strepitū rotarū: r̄ he sunt cōminatio
nes diuine. ignē r̄ hic est ignis infernalis.
q̄ddā anial q̄ d̄ lamia/cu? ferocitate vi-
sa vit est aliq̄ bestia tuta. r̄ hec est iudicij se-
ueritas. **I**tem q̄ddā anial q̄ d̄ leonotofo-
rius: de cuius carnib; comedēs intoxicat/
r̄ hec est infectio pcti. **I**tem venatorū inge-
uita: r̄ h̄ sunt insidie diaboli. **I**tem p̄bera-
catulorū. **E**t hec sunt flagella p̄ntis vite
hec q̄ppe oīa timenda sunt. **I**deo spes n̄
excludit uno concomitat timorē. **F**igura
Ben. xliij. in benedictione ioseph. **D**ipo-
tens bñdicet tibi bñdictionib; celi: de p̄p̄r
abyssi deorsum. **I**n bñdictionib; celi: s̄ḡt
spes celestū. **I**n bñdictionib; abyssi timor
q̄ consurgit ex penis inferni. **I**te **B**en. xij
Abraam retendit tabernaculū suū habēs
ab occidēte bethel r̄ ab oriente hat. qz hō
i aduersis d̄z h̄zespem q̄ figurat i bethel
q̄ interpretat dom? dei. **I**n p̄p̄eris aut̄ d̄z
hic timorē pctōz suoz vel futuri iudicij
vel tormentoz inferni q̄ figurat in h̄ no-
mine hat. q̄ interpretat vita vallū q̄ est vi-
ta sordidū: vita pctōz: vel q̄stio vite q̄ erit i
iudicio/yl abyssi in q̄ notat timor iferni
Sed heu de multis p̄t dicit illud ps̄. **N**ō ē
timor dei añ oculos eoz.

Secundus ar. **I**n p̄ce. rē. **I**n h̄ s̄mo-
ne dicendū de tertio q̄ est dñice ma-
ifestat p̄ntia fructuosa. qz vicz fecit petrū
r̄ alios cognoscere suā mirabile p̄ntem r̄
p̄ntā sui fragilitatē. **U**n̄ p̄cidit simon rē.
Ubi oñd̄it p̄ntia dñi tripart̄ fructuosa.

Prīmo/ qz humiliatiua

Scōdo/ qz assicuratiua.

Tertio/ qz attractiua

Prīmo qz humiliatiua. in q̄ntū facit cogno-
scere diuinā sublimitatē r̄ p̄ntiam fragilita-
tē. **U**nde petrus ex humiliatē p̄cidit coraz
iesu: di. **E**ri a me dñe: qz hō pctōz sū. **N**ō
sum dignus habitare i tua societate. qz tu
de? ego hō pctōz: tu dñs. ego suus. **S**ic r̄

abraam ex diuina p̄ntia humiliat? dicebat
Ben. xvij. **L**oqr̄ ad dñm meū cū sim pul-
uis r̄ cinis. **S**ic r̄ de b̄to **F**rancisco legi
quid q̄ stans in orōne dicebat deo. **Q**uis
es tu: r̄ quis suz ego: r̄ hec sepius replica-
ba. **D**e petro aut̄ dicit **E**irillus in p̄posi-
to. **R**educens ad p̄sciam patrata delicta
tremit: vel imund? mūdū credit se nō pos-
se suscipere. **S**cōdo: qz est assicuratiua. q̄
dicit dñs ad simonē. **N**oli timere. **E**t hoc
s̄a hoies eris capiens. q. d. **E**t hoc q̄ sic te
humiliasti habebis officiū ad capiēdos ho-
mines. **D**ignum est em̄ vt illi alijs p̄sint
q̄ in p̄tate extolli nesciunt. **U**el sic dicit **B**e-
da. **E**xponit ei dñs. **Q**uid captura pisciū si-
gnificet q̄. s. ipse sic nunc p̄ retia pisces: sic
aliqui p̄ p̄ba sit capturus hoies. **E**t h̄ p̄se-
tia dñi assicuratiua r̄ consolatiua. **U**n̄ r̄
in cor penitentij veniens tribuit sp̄i securi-
ritate. **A**n̄. **D**ic et tu eri a me dñe. qz hō
pctōz sū. vt r̄ndeat dñs. **N**oli timere. **I**n
dulgētī dño pctm̄ fatere **U**n̄ r̄ **D**at. xliij
Discipulis timentib; i mari dicit. **H**abes
te fiducia. **E**go sum: nolite timere. **T**er-
tio qz est attractiua. **U**n̄ subductis ad ter-
ram nauib; relictis oib; securi sūt e. **N**ō cñ
oīno omnia reliq̄runt qz adhuc itez post
ea ad p̄ntia redierunt. **D**ulcedo q̄ppe dñi/
ce p̄ntie eos attrahēbat **P**s. **Q**uam magna
m̄ltitudo dulcedis tue dñe rē. **C**hr̄st. **L**ō
sidera eoz fidem r̄ obedientiā: qz relict; oī-
bus eum sequebāt. **N**ec mirū qz nihil dul-
cius: nihil securi: nihil honorabili? q̄ ch̄ri-
stum seq̄. **U**n̄ ipse dicebat **J**o. viij. **Q**ui se-
quit me n̄d̄n ambulat in tenebris s; habe-
bit lumē vite. **D**ia h̄ libenter p̄temnere de-
bemus vt veraciter ch̄m seq̄mur. **E**xem-
plū i paulo q̄ dicit **P**hil. iij. **D**ia arbitror
vt stercora vt ch̄m lucrificā. **E**t itez ille
dicebat. **U**bi viuere ch̄ristus est et mori
lucrum.

Tertio ar. **A**u. rē. **F**orte dicit. **N**ō
est in p̄tate n̄ra h̄zē p̄ntiam dñi. **A**u-
dite q̄ lex dicit. ff. de regu. iur. **Q**ui p̄t fa-
cere vt conditioni possit parere iā posse vi-
det. **U**bi glosa tangit casum de illo quem
quis cōstituit heredem r̄ legauit aliquid
suo q̄d non possit recipere nisi fact? sit liber
q̄d cōmisit fidei heredis sui rogando euz
q̄ eū manumitteret r̄ sic daret legatū. **H**e-
res postea se excusat q̄ seru? non est capax
nn

Dominica v. post Trinitatis

ralis legati. Sed excusatio non valet quia per eum stat q non habet libertatem. et is ei imputat. ff. de legatis. l. Si quis seruus. Sic et totum imputat eis q non habet gratiam. qz sicut hie dicitur. di. iij. Nec quecunq. Sicut sol equaliter sup omnes radiat: sic gra dei equaliter offert omnibus: tamen illud necessarium est ad deum convertamur et sibi appropinquemus. Audite/ placent appropinquare et sine q nullatenus securi esse possentis. Expone: notando illud Jac. iij. Appropinquate deo et ipse appropinquabit vobis.

Dñica. v. post Trinitatis
Serm. iij

Noli timere.
In hoc vocati estis ut benedictione hereditate possideatis

J. Pe. iij. Id non debemus timere. In illis aut pphs tangunt tria.

Primum gratiosa vocatio. vocati estis secundum vocationis conclusionem ut benedictione possideatis.

Tertium conclusionis confirmatio. hereditate. i. firme et perpetuo ad modum hereditatis. De his tribus. j. Pe. v. Deo ois gratia vocavit nos in eterna gloria sua

Noli etc.

Primus arti. An spes precedat charitatem? No. Aug. li. iij. de ci. dei. His affectio ut ex amore. Contra. Dat. j. Abraam genuit Isaac: Isaac autem genuit iacob. Glo. i. fides generat spem: et spes charitatem. Rñdet Bon. in. iij. dist. xxvj. Dupliciter comparare possumus istos habitus. Aut secundum se. Aut in ordine ad actus. Primum non habent ordinem quia omnes virtutes gratuite sunt infundunt. Secundo modum habent ordinem ad alterum: quia actus unus disponit ad actum alterum: quoniam gratia actus spei disponit ad actum charitatis tanquam ad spiritualis edificij complementum. Nemo enim diligit aliquid bonum propter se et super omnia nisi speret se ad illud posse pervenire. Hinc est quod secundum ordinem nature actus spei precedit actum charitatis. Ad illud autem quod obijciat dicendum quod verum est de amore secundum statum et imperfectum: sed sic amor secundum imperfectionem statum est omnium affectionum principium: sic secundum suam perfectionem est omnium affectionum terminus: si

nalis et complementum. Des enim affectiones aie ad hie ordinantur ut de perfectione amet charitatem at non noiat quecumque amore et amore peccati. Hec Bon. Pro fun. Sicut dicit Arist. in philosophicamentis. Primum dicitur aliquid alio aut tempore: aut naturali presuppositione: aut dignitate: et alijs modis ibi positum. Et dicitur dignitate quidem non est dubium quoniam charitas simpliciter sit prior spei: tempore vero simul infunduntur habet spei et charitatis. Sic etiam ut plurimum sunt simul tempore. De ordine autem naturalis est questio. Et stat quod spes multum disponit ad amorem. Unde dicit Quintus. li. heroidum. Spes bona dat vires. Sicut autem vires animi ex charitate. Cum ergo gratia An spes etc. Dicitur in. vt s. Ex qua concluditur quod spes facit mentis elevationem ad deum et ad vicedinem future prelationis. Heb. vj. Spem habentem incedentem usque ad interiora velaminis ubi precursor pro nobis introiit christus. Unde spes quodammodo ante tempus introducit in paradysum. Unde super illud ps. Spera in domino. dicit glosa. Per spem intrat ad videndum id quod credit. Prover. x. Expectatio iustorum leticia. Sed attendite quoniam per oppositum: in quorum expectatione est tristitia quoniam aliter presumat. Avari: o luxuriosi: o sacrilegi etc. Lerte ut dicit puer. x. Spes impiorum pibit. Et eodem tractu ut iam diximus. Expectatio iustorum leticia. Figura in Gen. Abraam diu expectavit promissum de filio promissionis: et tandem habuit filium Isaac quem (ut dicit paulus) ad Rom. iij) expectavit in spe et spem. In spe. s. gratia et spem scilicet nature. Expone quoniam Isaac inter praefatus risus: et sicut leticia iustis re promissa. Nam ut ait ps. Exultabunt sancti in gloria. Secundum ar. In pecc. etc. In hoc autem dicitur tantum triplex spe quoniam ad spem nos hortantur ipsa themata.

Prima est spes moderanda.

Secunda est spes detestanda.

Tertia est spes amplexanda.

Prima sicut etc. hec est animi compassio cuius obiectum est bonum futurum quod cum arduitate et difficultate adipiscendi apprehensum. et hec etiam in brutis invenitur. Ista igitur est expectatio non certa alicuius boni futuri ex ratione aut conjectura probabili. Hec est moderanda quia potest esse bona et mala. Hac spe dicitur mercator laborare spe lucri. Tunc autem est commendabilis quoniam in solo deo principia